

*Załącznik
do Uchwały Nr XLII/270/2013
Rady Miejskiej w Reszlu
z dnia 29.10.2013r.*

Plan Odnowy Miejscowości Pilec na lata 2013 - 2020

Pilec, październik 2013

Spis treści

Wstęp

1.1 Charakterystyka Miejscowości

1.2. Położenie geograficzne

1.3. Demografia

1.3 Historia

2. Inwentaryzacja zasobów

2.1. Rada sołecka

2.2. Agroturystyka

2.3 . Stowarzyszenia

2.3.1. „Dejnowy - Pilec” w Pilcu

2..2. Ochotnicza Straż Pożarna

3. Analiza SWOT

4. Opis planowanych zadań i inwestycji

4.1 Źródła finansowania

4.2 Wizja rozwoju wsi

4.3 Wdrażanie, monitoring i aktualizacja Planu Odnowy Miejscowości Pilec

Wstęp

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości Pilec wynika z powodu przystąpienia Gminy Reszel do ogłoszonego przez Marszałka Województwa Warmińsko – Mazurskiego Programu Odnowy Wsi „*Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć...*”. Program ma za zadanie pobudzać aktywność mieszkańców do współdecydowania o swoich miejscowościach, wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców.

Plan ten powstał metodą partycypacyjną z udziałem Grupy Odnowy Wsi i zatwierdzony przez Zebranie Wiejskie Sołectwa Pilec.

1.1. Charakterystyka Miejscowości Sołectwa Pilec

Sołectwo Pilec jest jednym z 20 sołectw Gminy Reszel powiatu kętrzyńskiego w województwie warmińsko – mazurskim. W skład sołectwa wchodzi dwie wsie Grzybowo i Pilec.

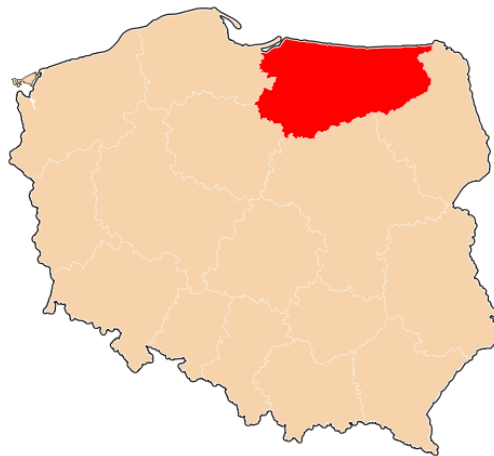
W budynku dawnej kuźni obecnie znajduje się Kaplica obsługiwana przez ojców jezuitów z parafii w Świętej Lipce.

W budynku dawnego młyna znajduje się pensjonat - hotel. We wsi znajduje się sklep. W części miejscowość ma charakter wsi letniskowej. Na terenie miejscowości znajduje się Pilecki Staw (Pühlzer Muhlenteich) o powierzchni 4 ha. Na południowy zachód od wsi znajduje się jezioro Kociołek (Kessel Teich) o powierzchni 1,50 ha. Legenda głosi, iż na dnie jeziora Kociołek w Pilcu spoczywa zatopiony kościół. Na południowy zachód od wsi, już na terenie miejscowości Śpigiel znajduje się Jezioro Śpigiel. W Pilcu jest zaporę wodną przy dawnym młynie, przez którą przelewa się do jeziora woda rzeki Dajny. Na zaporze

funkcjonuje elektrownia wodna. Wieś posiada kilka gospodarstw rolnych. Wiele osób pozostaje bez pracy szukając jej głównie na zachodzie Europy.

1.2. Położenie geograficzne

Sołectwo położone jest w pld. części gminy Reszel przy trasie Święta Lipka – Mrągowo. Wieś Pilec posiada układ ruralistyczny wynikający z położenia wsi przy spiętrzeniu wód oraz historyczną zabudowę młyna i budynków poszczególnych domostw, a także wyjątkowe wartości krajobrazowe stwarzające możliwości rozwoju turystycznego.

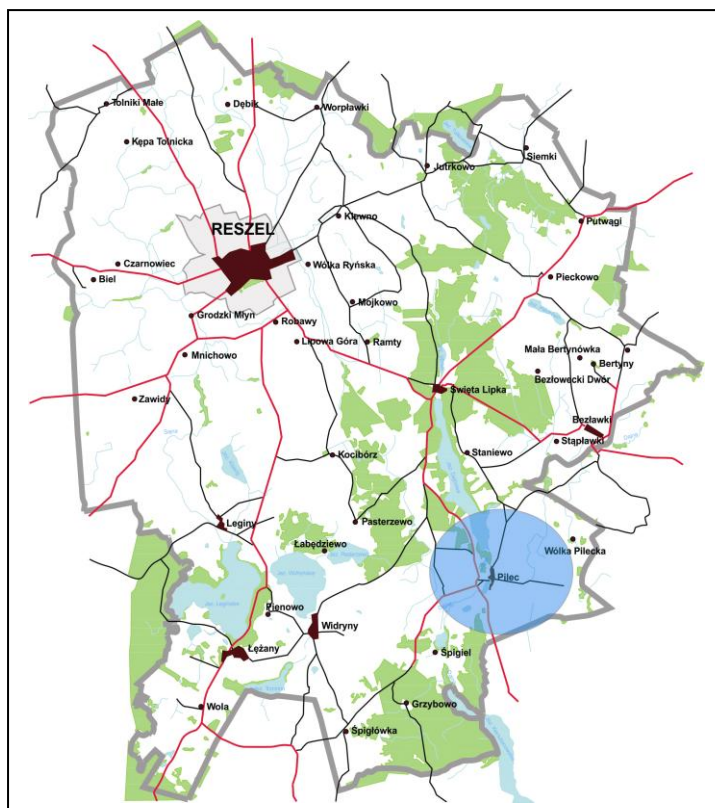

Ilustracja położenia województwa warmińsko – mazurskiego w Polsce.

Położona w Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Guber i w obszarze Pojezierza Mrągowskiego, jest częścią około bałtyckiej strefy pojeziernej. W okolicy występuje strefa czołowo – morenowa charakteryzująca się pofałdowaniem, zróżnicowaną rzeźbą terenu, gdzie występują wysokości rzędu 180-200 m n.p.m., a spadki na zboczach wynoszą kilkanaście procent, miejscami nawet ponad 20 %. Na obszarze występują dwie jednostki morfogenetyczne: wysoczyzna moreny dennej i wysoczyzna moreny czołowej.

Tu przebiega szlak kajakowy rzeką Dajną (35,5km) mający swój początek na jeziorze Wągiel gm. Piecki do rzeki Guber i dalej do rzeki Łyny (Ławy). Na głębokości 1 000 do 2 000m występują wody geotermalne powyżej 20° Lasy skupiają się głównie wzdłuż tzw. „rynny mragowskiej”.
Stopień emisji zanieczyszczeń do atmosfery mieści się w dopuszczalnych normach.

Polożenie Sołectwa Pilec na terenie Gminy Reszel

1.3. Demografia

Mieszkańcy wsi stanowią rodziny, które zamieszkują od czasów powojennych oraz tych, którzy przybyli na przestrzeni ostatnich 20 lat. Na terenie sołectwa przed laty funkcjonowała Spółdzielnia Rolnicza Bardzo dobrze funkcjonuje pomoc sąsiedzka skierowana do osób samotnych i niepełnosprawnych. Nieliczne rodziny korzystają z usług MOPS. Dużo osób pracuje zagranicą i w okolicznych miejscowościach. Osoby napływowe zmieniają wizerunek miejscowości, uczą szacunku dla pracy i inicjatyw społecznych. Zmieniają wygląd elewacji, wnętrza domów i własnych posesji. Od trzech lat fundusz sołecki przeznaczany jest na poprawę i rozbudowę infrastruktury sołectwa min naprawiony został przepusty drogowe, droga i ustawione zostały 2 tablice informacyjne dla mieszkańców. 80% ziemi uprawnej jest nastawiona na ekologię. Powstają sady.

(tabela1)

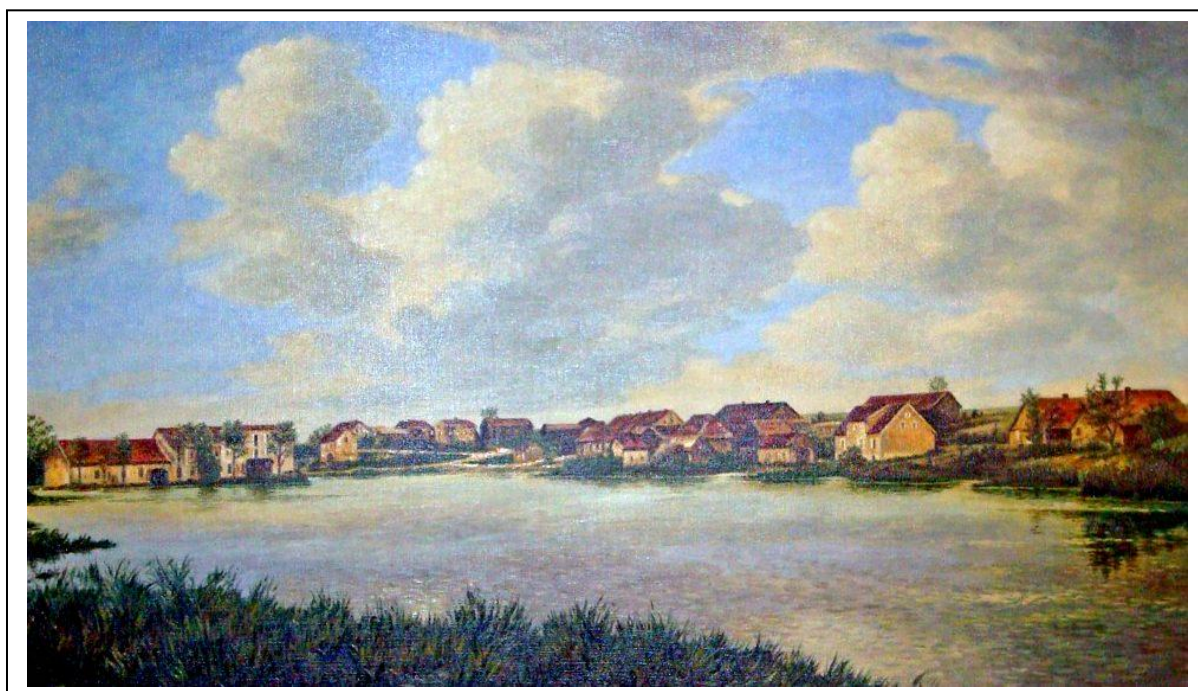
Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba ludności	259	268	275	264	262

Liczba mieszkańców w latach 2009-2013
Źródło: USC Reszel

1.4. Historia

Wieś została założona w roku 1326. Posiadała kościół i zamek, który stał jeszcze w XV wieku. Przed zniszczeniem kościoła parafia w Pilcu należała archidiecezji w Reszlu.

Pilec pierwotnie znajdował się na terytorium Państwa Krzyżackiego, wcześniej zajmowane przez plemię pruskie – Bartów. Po sekularyzacji zakonu w 1525 roku znalazł się w granicach lennych względem Korony Polskiej Prusach Książęcych, a od 1701 roku w Królestwie Pruskim. W 1818 roku wieś miała 24 domy i 308 mieszkańców, a majątek 5 budynków i 96 osób. Do 1945 roku siedziba gminy i okręgu urzędu policyjnego (Amtsbezirk Pülz) składającego się z 4 gmin - Pasterzewo, Pilec, Śpigiel i Widryny (Gemeinden Pastern, Pülz, Spiegels und Widrinnen). Pilec przynależał do Landkreis Rastenburg - powiatu Kętrzyn, *Regierungsbezirk Königsberg* - rejencji Królewiec.

/Widok na **Staw Pilecki** o powierzchni 4 ha zdjęcie archiwum /

Od 1945 roku w granicach Polski, najpierw w Okręgu Mazurskim, a od 1946 do 1998 roku w województwie olsztyńskim.

Od 1945 roku do 1975 roku tj. do momentu likwidacji powiatów, Pilec znajdował się w powiecie najpierw rastemborskim, a po zmianie nazwy miasta w kętrzyńskim.

W 1954 roku w wyniku reformy administracyjnej powstała w Pilcu gromada. Pierwszym przewodniczącym Gromadzkiej Rady Narodowej został Aleksander Galka. W 1957 gromadę zniesiono. Po roku 1956 w Pilcu powstała rolnicza spółdzielnia produkcyjna "Nowe Życie".

W 1973 roku w wyniku kolejnej reformy administracyjnej zlikwidowano gromady i powołano do życia gminy. Pilec znalazł się w włączonej wówczas do powiatu kętrzyńskiego Gminy Reszel, jednocześnie stał się siedzibą sołectwa, w skład którego weszła tylko ta miejscowość.

W 1973 roku powstała filia biblioteki publicznej, która działa do dnia dzisiejszego.

2. Inwentaryzacja zasobów

a) Jeziora i rzeki

Przez Pilec przepływa **rzeka Dajna**, która jest znanym szlakiem kajakowym Piecki - Mrągowo - Święta Lipka. Długość szlaku 38km

W północnej części wsi znajduje się **Jezioro Dejnowa**, rozciągające się aż do Świętej Lipki.

Nazwa jeziora	Powierzchnia w ha	Głębokość w m śr. / maks.	Objętość w tys. m ³
Dejnowa	125,3	9,9 / 33,0	12 417,1

Dejnowa - jezioro rynnowe na Pojezierzu Mrągowskim. Oś jeziora ukierunkowana jest na linii północ-południe. Na północnym krańcu położona jest Święta Lipka. Tam do jeziora dopływa woda strumieniem z jeziora Wirowego. Na południowym krańcu położona jest miejscowość Pilec. W Pilcu jest zapora wodna przy dawnym młynie, przez którą przelewa się do jeziora woda rzeki Dajny. Dajna łączy jezioro Kiersztanowskie z jeziorem Dejnowa. Wypływa z jeziora Dejnowy na wschodnim jej brzegu w Niewodnicy (dawna wieś z młynem wodnym - obecnie elektrownia wodna). Na dnie jeziora jest zatopiony niemiecki transport wojskowy, który miał jechać z Wilczego Szańca (22 stycznia 1945 przez Świętą Lipkę biegła trasa ewakuacji sztabu 4 Armii gen. F. Hossbacha z Wilczego Szańca do Borek Sędrowskich). Pojazdy zagłębione są w mule, co stwierdzono w 1975r, kiedy pletwonurkowie poszukiwali topielca.

We wsi znajduje się Staw Pilecki o powierzchni 4 ha.

Na południowy zachód od wsi znajduje się **jezioro Kociołek** (Kessel) o powierzchni 1,50 ha.

Na południowy zachód od wsi, już na terenie miejscowości Śpigiel znajduje się **Jezioro Śpigiel**.

b) budynki i budowle

Na terenie wsi znajdują się dwa budynki służące mieszkańcom Sołectwa: Dawna szkoła – świetlica z biblioteką i remiza OSP z terenem rekreacji i wypoczynku.

2.1 Rada sołecka

We wsi utrzymała się praktyka, że ta sama osoba pełni funkcję sołtysa czy członka rady sołeckiej przez więcej niż jedną kadencję. Obecnie sołtysem po raz czwarty jest Henryk Polubiński Skład rady sołeckiej pozostaje niezmienny od dwóch kadencji. Oznacza to, że mieszkańcy ufają danym ludziom i są zadowoleni z pełnienia przez nich funkcji. Sołtys przechowuje wszelką dokumentację związaną z Sołectwem (dotyczącą swojej kadencji, jak i poprzedników), do której wgląd mają mieszkańcy wsi.

Dotychczas ze środków Funduszu Sołeckiego zrealizowane zostały następujące m.in. takie zadania:

- ogrodenie placu plenerowego przy OSP
- zbudowanie wiaty i sceny plenerowej
- zagospodarowanie placu przy studni wiejskiej
- współorganizacja Festynów Rodzinnych

Wieś zrealizowała projekt „Nasza Wieś coraz bardziej NASZA” w ramach konkursu POW „Aktywna wieś Warmii, Mazur i Powiśla 2013”. Głównym celem projektu było posadowienie na Placu spotkań społeczności lokalnej przy OSP w miejscowości Pilec wiaty plenerowej. Priorytet został osiągnięty

2.2. Agroturystyka

Na terenie sołectwa znajdują się 4 gospodarstwa Agroturystyczne oraz pensjonat, które świadczą usługi gastronomiczne i noclegowe turystom. Każde Gospodarstwa stwarza ofertę pobytową przybywającym gościom

2.3 Stowarzyszenia

Na terenie sołectwa działają dwa stowarzyszenia: „Dejnowy – Pilec” i Ochotnicza Straż Pożarna.

2.3.1. Stowarzyszenie „Dejnowy - Pilec” w Pilcu

Stowarzyszenie „Dejnowy Pilec” od początku swojego istnienia aktywnie uczestniczy w działaniach aktywizujących i jednoczących społeczność Pilca poprzez współorganizację corocznego Festynu Rodzinnego, organizację wyjazdów dzieci i młodzieży do kina i na basen. Stowarzyszenie podjęło również wysiłki przywrócenia należnej czci miejscowemu cmentarzowi na którym spoczywają dawni mieszkańcy tej miejscowości.

2.3.2. Ochotnicza Straż Pożarna

Do głównych celów i zadań OSP należą:

1) prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami,

- 2) udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń,
- 3) informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi,
- 4) upowszechnianie, w szczególności wśród członków, kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalnej i oświatowej,
- 5) wykonywanie zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej,
- 6) działania na rzecz ochrony środowiska,
- 7) wspomaganie rozwoju społeczności lokalnych na własnym terenie,
- 8) wykonywanie innych zadań określonych w statucie OSP,
- 9) występy na zawodach sportowo-pożarniczych.

3. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Dostęp do infrastruktury (sieć telekomunikacyjna, wodociąg, kanalizacja naturalne i uregulowana gospodarka odpadami)</p> <p>Działalność organizacji pozarządowej Dejnowy Pilec i Ochotniczej Straży Pożarnej</p> <p>Wysoka atrakcyjność przyrodnicza i turystyczna.</p> <p>Rozwijająca się działalność turystyczna i agroturystyczna.</p> <p>Posiadanie budynku z przeznaczeniem na świetlice (poszkolny, strażnica OSP), boiska, Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej.</p> <p>Położenie na szlaku kajakowym Piecki - Mrągowo - Święta Lipka.</p> <p>Bliskość Świętej Lipki, Reszla, Mrągowo, Kętrzyna.</p> <p>Wysokie walory turystyczne</p> <p>Zasoby kultury materialnej i historii</p> <p>Zasoby ludzkie</p> <p>Korzystne położenie blisko granicy z Rosją</p> <p>Czyste środowisko</p> <p>Istniejące mniejszości narodowe</p>	<p>Brak dostępu do internetu.</p> <p>Zły stan dróg wewnętrznych prowadzących przez miejscowość.</p> <p>Brak placu zabaw dla dzieci i zagospodarowanej świetlicy wiejskiej</p> <p>Brak wypożyczalni sprzętu sportowo-turystycznego</p> <p>Brak dostępu do miejsc kąpieliskowych na jeziorze Dejnowa.</p> <p>Brak oznakowania tras turystycznych i miejsc pobytu</p> <p>Brak lub niedostateczne oświetlenie uliczne na koloniach.</p> <p>Słaba dostępność miejscowości do szlaków komunikacyjnych.</p> <p>Zbyt niska aktywność społeczna.</p> <p>Niedostateczne dbanie o estetyzację wsi.</p> <p>Słaba promocja walorów wsi.</p> <p>Brak ścieżek rowerowych.</p> <p>Brak zabytków we wsi.</p> <p>Brak gazociągu.</p>

SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Położenie zdala od wielkich aglomeracji Poprawa estetyki wsi. Poprawa infrastruktury technicznej, kulturalnej, sportowej. Promocja wsi i działalności agroturystycznej. Współfinansowanie inwestycji ze środków zewnętrznych (Fundacja Wspomagania Wsi, UE). Napływ inwestorów zewnętrznych. Znalezienie produktu lokalnego (marki) Wykorzystanie tradycji do pobudzenia aktywności w zakresie przedsiębiorczości (rzemiosło) Rozwijająca się turystyka wiejska i Agroturystyka Miejsce pielgrzymek do Świętej Lipki Kształcenie w zakresie ginących zawodów Rozwój społeczeństwa informacyjnego Zagospodarowanie siły roboczej Specjalizacja produkcji rolnej i modernizacja gospodarstw Wykorzystanie integracji mniejszości narodowych do działań kulturowych</p>	<p>Pogłębiająca się zapaść edukacyjna. Niewykorzystanie szansy jaka dają fundusze zewnętrzne w tym strukturalne. Starzenie się społeczeństwa, emigracja ludzi młodych. Degradacja środowiska naturalnego wynikająca z niewłaściwej gospodarki komunalnej Zaniechanie inwestycji na obszarach wiejskich Ograniczenia inwestycyjne dotyczące obiektów objętych ochroną konserwatora zabytków Wysokie koszty rewitalizacji zabytków Pogarszająca się jakość życia i ograniczenie zdolności nabywczej ludności Zmniejszające się zainteresowanie ludności ofertą kulturalną Wzrost bezrobocia Pogłębiająca się sytuacja niżu demograficznego</p>

4. Opis planowanych zadań i inwestycji w latach 2013 - 2020

Lp.	Zadanie	Termin	Uwagi
1.	Zakup wiaty plenerowej	2013	Zrealizowano w ramach POW
2	Wybudowanie zadaszonego grilla i wędzarni na placu spotkań mieszkańców przy remizie OSP	2014	

3.	Uporządkowanie terenu, nasadzenie krzewów, otoczenie murkiem, na którym znajdują się pojemniki do segregacji odpadów	2014	
4.	Remont remizy OSP	2014	
5.	Postawienie w miejscowości tablicy informacyjnej (historia, zdjęcia, opis atrakcji itp)	2014-2020	
6.	Wykonanie atestowanego placu zabaw i miejsca rekreacji dzieci, młodzieży i dorosłych	2014-2020	
7.	Wykonanie oświetlenia dróg do gospodarstw położonych na kolonii	2014-2020	
8.	Łącza internetu szerokopasmowego do wsi	2014-2020	
9.	Remont przystanku autobusowego	2014-2020	
10.	Remont pomieszczeń w remizie i sukcesywne doposażenie OSP w niezbędny sprzęt ratowniczo-gaśniczy	2014-2020	
11.	Naprawa drogi dojścia do miejscowego źródelka	2014-2020	
12.	Budowa pieca chlebowego wraz z wędzarnią na terenie placu spotkań mieszkańców	2014-2020	
13.	Oczyszczenie Stawu Pileckiego znajdującego się w centrum wsi i wybudowanie plaży ogólnodostępnej, budowa klombów kwiatowych, skalniaków nasadzeń itp.	2014-2020	
14.	Uporządkowanie cmentarza wiejskiego wraz z ogrodzeniem	2014-2020	
15.	Zrobienie zadaszenia nad sceną plenerową, wykonanie oświetlenia placu przy remizie OSP	2014-2020	
16.	Zakup nowego wozu dla OSP	2014-2020	
17.	Poprawa nawierzchni dróg na terenie wsi. Budowa chodników, wyznaczenie ścieżki rowerowej Pilec –	2014-2020	

	Święta Lipka		
18.	Podłączenie gazu ziemnego	2014-2020	
19.	Utworzenie przystani wodnej z wypożyczalnią sprzętu sportowego i turystycznego	2014-2020	

4.1. Źródła finansowania

Środki finansowe pochodzą będą z budżetu Gminy Reszel – funduszu sołeckiego, z Programu Odnowy Wsi realizowanego przy wsparciu Marszałka Województwa Warmińsko – Mazurskiego, środków zewnętrznych pozyskanych przez Stowarzyszenie „Dejnowy – Pilec” i Ochotniczą Straż Pożarną.

4.2 Wizja rozwoju wsi

Co ma wyróżniać wieś?	Estetyka, nieskazitelne środowisko naturalne, zachowanie historycznej zabudowy, produkt lokalny.
Jakie ma pełnić funkcje?	Turystyczne Agroturystyka, rolnicze, mieszkalne.
Co ma dać utrzymanie mieszkańcom?	Turystyka, działalność gospodarcza o charakterze lokalnym - rzemiosło, rolnictwo.
W jaki sposób mają być zorganizowani mieszkańcy ?	otwartość społeczeństwa i współpraca oparta na dialogu
Co proponujemy młodym pokoleniom?	„centrum spotkań” przy OSP, plac zabaw, świetlicę wiejskie, boisko, mała architektura, parking, bezpieczne i schludne ulice, trasy rowerowe, piesze i edukacyjne

4.3 Wdrażanie, monitoring i aktualizacja Planu Odnowy Miejscowości Pilec

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Pilec rozpocznie się poprzez uchwalenie go przez Zebranie Wiejskie oraz zatwierdzenie uchwałą Rady Miejskiej w Reszlu. Projekty wdrażane będą przez podmioty, w których kompetencji się znajdują.

Monitoring Planu Odnowy Miejscowości Pilec będzie prowadzony w celu dostarczenia informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania projektów zawartych w dokumencie.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia polegać będzie na systematycznym zbieraniu i ocenie informacji rzeczowych (monitoring rzeczowy) i finansowych (monitoring finansowy).

1. **Monitoring rzeczowy** dostarcza danych, obrazujących postęp we wdrażaniu Planu oraz umożliwiających ocenę jego wykonania w odniesieniu do ustalonych celów. Monitoring rzeczowy odbywa się w oparciu o skwantyfikowane dane obrazujące postęp we wdrażaniu Planu podzielone na:

- wskaźniki produktu odnoszą się do rzeczowych efektów działalności. Są to efekty, które osiągamy bezpośrednio na skutek wydatkowania środków, liczone w jednostkach materialowych np. długości dróg, liczby budynków poddanych renowacji.

- wskaźniki rezultatu odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z realizacji Planu. Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu.

Mogą przyjmować postać wskaźników materialnych (np. liczba mieszkańców objętych projektem) lub finansowych (np. zmniejszenie nakładów na bieżące remonty obiektów zabytkowych).

- wskaźniki oddziaływania obrazują konsekwencje realizacji Planu Odnowy Miejscowości wykraczające poza natychmiastowe efekty.

2. **Monitoring finansowy** dostarcza danych, dotyczących finansowych aspektów realizacji Planu Odnowy Miejscowości, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków. Monitoring polegać będzie na porównaniu faktycznego wydatkowania środków z wcześniej planowanym.

W monitorowanie zaangażowana będzie przede wszystkim Grupa Odnowy Wsi, w której skład wchodzi przedstawiciele społeczności lokalnej, członkowie Rady Sołeckiej z sołtysem na czele oraz wszystkie osoby zainteresowane rozwojem miejscowości.

W miarę realizacji kolejnych zadań i zmiany warunków społeczno gospodarczych, pojawiają się nowe możliwości finansowania Planu Odnowy Miejscowości będzie aktualizowany z możliwością zmiany hierarchii realizacji zadań.

Lider Grupy Odnowy Wsi Pilec

Szymon Galka
podpis

Członkowie Grupy Odnowy Wsi

Macelko Adam
podpis

Piskosz Joanna
podpis

Ogłuszka Wojciech
podpis

Połubiński Henryk
podpis